

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
DIRECȚIA GENERALĂ RESURSE UMANE ȘI CERTIFICARE

CURRICULUM DE PREGĂTIRE
ÎN SPECIALITATEA

PSIHIATRIE PEDIATRICĂ

Toate drepturile privind publicarea și difuzarea acestei lucrări aparțin
Ministerului Sănătății

CURRICULUM DE PREGĂTIRE ÎN SPECIALITATEA PSIHIATRIE PEDIATRICĂ

1. Definiție.

Psihiatria și psihoterapia copilului și adolescentului se definește ca o practică medicală specializată în diagnosticarea, tratamentul, prevenirea și reabilitarea tulburărilor psihice, psihosomatice, psiho-organice și a celor psihologice, de etiologie mono sau multifactorială, apărute în perioada dezvoltării, până la vârsta de 18 ani.

2.1. Durata pregătirii.

Durata stagiilor de pregătire în specialitatea psihiatria copilului și adolescentului este de 4 ani, fiind în concordanță cu normele europene.

Numărul de ore de pregătire teoretică include 800 ore de învățământ.

Curriculumul prevede un număr de 200 de ore didactice (curs, seminar, prezentări de caz) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentată, în afara cărora sunt prevăzute și 40-50 de ore de studiu individual.

Cuantificarea pregătirii în vederea echivalării, se face prin credite (CFU).

1 credit = 25 ore de instruire.

Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicat activităților practice și studiului individual.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire (cel puțin o dată pe an), are loc o evaluare de etapă, făcută în unitatea de pregătire de către responsabilul de stagiu și îndrumător.

Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite CFU.

Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiu (log-book), în care vor fi trecute de asemenea evaluările de etapă în credite, activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.

În cei 4 ani de studii postuniversitare, structura stagiilor va cuprinde 3 module

Modulul I cunoașterea domeniului prin stagiu în specialitate

Anul I cursuri-conferințe formative

Modulul II domenii medicale complementare

Anul II servicii medicale de legătură

Modulul III aprofundarea informațiilor de specialitate

Anul III și IV orientare spre domenii preferențiale de competență

2.2. Structura stagiilor de pregătire pe ani de studiu

Anul I clinica de psihiatrie a copilului și adolescentului – 12 luni

 cursul informativ în specialitate - 10 luni

 psihologia dezvoltării - 2 luni

Anul II pediatrie - 3 luni

 neurologie pediatrică și EEG - 3 luni

 psihiatrie adulți - 6 luni

Anul III și IV stagiu de specialitate psihiatria copilului și adolescentului în serviciul clinic, LSM, spital de zi, ambulator comunitar, psihoterapie și stagiu opțional – 3 luni (de ex. Genetică psihiatrică, epidemiologie pediatrică, psihiatrie comunitară, expertiză medico-legală psihiatrică, psihoterapie)

Stagiile constau în examinare clinică, completarea foii de observație și a evoluției, investigații, prezentări de caz, dublarea gărzilor, gărzi plătite, activități în ambulatoriu și comunitate, cercetare științifică și elaborare de lucrări individual sau sub coordonare, informare prin mijloace moderne (Medline, etc.).

3. CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC AL MODULELOR

3.1. Modulul I - 12 luni

3.1.1. Informația teoretică trebuie să cuprindă un număr de 540 ore structurate de-a lungul celor 3 ani, din care primul an, **cursul informativ în specialitate - 10 luni** a 3 ore pe săptămână = 120 ore.

3.1.2. Tematica va cuprinde noțiuni de

- dezvoltarea copilului și adolescentului (neuro-psihică, psiho-socială)
- simptome și sindroame specifice
- clasificarea internațională (ICD, DSM) și diagnosticul
- funcționalitatea familială
- principii de terapie (farmacologică, abilitare, recuperare, familială, socializare, resocializare, comunitară)

Cursul se finalizează prin **examen**, probă scrisă și oral.

3.1.3. Activitățile practice în clinicile universitare de specialitate constau din examinarea cazului, completarea fișei, introducerea datelor în computer, urmărirea evoluției, prezentări de caz, referate, familiarizarea cu examinarea psihologică, utilizarea de scale, interviuri, însoțirea pacienților la diferite explorări speciale, dublarea gărzilor, interviul familiei.

3.2. Modulul II - 12 luni

3.2.1. Domenii medicale complementare și de legătură

3.2.1.1. Pediatrie - 3 luni (50 ore)

Completează cunoștințele cu referire la urgențe în pediatrie, neonatologie, boli cronice (SIDA, TBC, neoplazii, diabet), boli infecțioase (neuroviroze).

3.2.1.2. Neurologie pediatrică și EEG - 3 luni (50 ore)

Va familiariza medicul rezident cu acele afecțiuni neurologice ce determină modificări în dezvoltarea funcțiilor psihice pe perioada dezvoltării

- Paralizii cerebrale
- Tumorile cerebrale
- Epilepsiile și sindroamele convulsive
- Traumatismele cerebrale
- Afecțiuni neurologice cu transmitere genetică

Activitățile practice se vor axa pe examinarea neurologică clinică și paraclinică (EEG, EMG, VCN, imagistică cerebrală, CT, RMN).

3.2.1.3. Psihiatrie adulți - 6 luni (100 ore)

Va avea ca obiective recunoașterea și diagnosticarea bolilor psihice ale adultului, ce pot fi întâlnite la părinții copiilor ce sunt examinați.

3.3. Modulul III - 24 luni

3.3.1.1. CUNOȘTINȚE EXTINSE ÎN PSIHIATRIA ȘI PSIHOTERAPIA COPILULUI ȘI ADOLESCENTULUI - 20 luni 2 săptămâni (300 ore)

3.3.1.2. Informații teoretice obținute prin traduceri, lecturarea și consultarea unor tratate de specialitate consacrate internațional, reviste de specialitate naționale și internaționale.

Documentare prin Internet. În această etapă medicul rezident va desfășura activități de cercetare științifică sub îndrumare, va elabora în colaborare lucrări științifice și va avea colaborări la reviste de specialitate, va participa la conferințe naționale și internaționale cu lucrări. Va aprofunda studiile privind psihologia și psihopatologia familiei.

3.3.1.3. Instruirea în psihoterapie.

Se va face prin participări la cursuri susținute de cadre universitare sau prin înscrierea la o formă de psihoterapie individuală, de grup, de familie.

Se recomandă formarea în terapie de familie.

3.3.2. Activități practice

3.3.2.1. Activitate în ambulatoriu

Se vor desfășura în special consultații, **activități de prevenție**, participarea la diferite comisii (expertiză, orientare), **programe de sănătate mintală, psihoprofilaxie.**

3.3.2.2. Activitate în serviciile de recuperare- resocializare, abilitare.

3.3.2.3. Gărzi în serviciul clinic, programe terapeutice, activitate clinică cu supervizare.

3.4. Stagiul opțional - 3 luni (50 ore)

Medicul rezident în ultimul an de studiu poate opta pentru un domeniu de interes specific în care să se instruiască ca de exemplu

- Sănătate mintală, psihoigienă, psihoprofilaxie
- Management în psihiatrie
- Psihiatrie comunitară
- Psihoterapii
- Urgențe în psihiatria copilului și adolescentului
- Psihiatria și psihoterapia adolescentului
- Psihiatria de legătură

3.5. MODULUL DE BIOETICĂ – 2 săptămâni

TEMATICĂ CURS (20 ore)

I. Introducere în Bioetică- 2 ore

1. Morala, etica, etica medicală- definire, delimitarea obiectului de studiu
2. Contextul apariției bioeticii
3. Definirea bioeticii
4. Delimitarea domeniului de studiu al bioeticii
5. Teorii și metode în bioetică

II. Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii- 2 ore

1. Definirea conceptelor de sănătate, boală, suferință

2. Conceptele de sănătate, boală și suferință în contextul evoluției medicinei și științelor vieții
3. Rolul credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor de sănătate, boală și suferință (percepții particulare funcție de credință religioasă, etnie, etc)

III. Relația medic-pacient I- 2 ore

1. Valori ale relației medic-pacient
2. Paternalism versus autonomie
3. Modele ale relației medic-pacient
4. Dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate

IV. Relația medic-pacient II- 2 ore

1. Consimțământul informat
2. Confidențialitatea în relația medic-pacient
3. Relația medic-pacient minor
4. Acte normative care reglementează relația medic- pacient

V. Greșeli și erori în practica medicală- 2 ore

1. Definirea noțiunilor de greșeală și eroare
2. Culpă medicală- definire, forme, implicații juridice și deontologice
3. Managementul greșelii și erorii medicale în practica medicală

VI. Probleme etice la începutul vieții- 2 ore

1. Liberertatea procreației
2. Dileme etice în avort
3. Etica reproducerii umane asistate medical
4. Probleme etice în clonarea reproductivă

VII. Probleme etice la finalul vieții- 2 ore

1. Definirea morții în era noilor tehnologii în medicină
2. Probleme etice în stările terminale
3. Tratamente inutile în practica medicală
4. Eutanasia și suicidul asistat
5. Îngrijirile paliative

VIII. Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane- 2 ore

1. Donarea de organe de la cadavru
2. Donarea de organe de la persoana vie
3. Etica alocării de resurse în transplant

IX. Probleme etice în genetică și genomică- 2 ore

1. Eugenia și discriminarea pe baza geneticii
2. Proiectul genomului uman- probleme etice, redefinirea noțiunii de boală prin prisma cunoașterii genomului uman
3. Etică și testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală
4. Statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrioni
5. Terapia genică
6. Posibilitatea îmbunătățirii rasei umane prin intervenții genetice

X. Etica cercetării pe subiecți umani- 2 ore

1. Principii etice în cercetarea pe subiecți umani

2. Protecția participanților într-o cercetare biomedicală- discutarea principalelor coduri de etică și convenții internaționale în cercetare, a cadrului legislativ în care se derulează cercetarea pe subiecți umani
3. Populații vulnerabile în contextul cercetării pe subiecți umani
4. Aspecte etice în cercetările multicentrice, multinaționale
5. Comitetele de etică a cercetării
6. Comportamentul științific neadecvat, conflictul de interese în cercetarea științifică

TEMATICA SEMINARIILOR

I. Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică- 2 ore

II. Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică- 2 ore

1. Jurământul lui Hipocrate- comentarea formei inițiale a jurământului lui Hipocrate și evaluarea gradului de aplicabilitate a preceptelor acestuia în condițiile medicinei actuale
2. Alternative ale jurământului lui Hipocrate
3. Alte coduri de etică și deontologie medicală folosite în prezent

III. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice- 2 ore

1. Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală curentă
2. Valoarea și limitele confidențialității în practica medicală curentă
3. Rolul comunicării în relația medic-pacient

IV. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice- 2 ore

1. Accesul la îngrijirile de sănătate- discutare de cazuri
2. Drepturile pacienților- reglementare legislativă
3. Rolul comitetelor de etică din spitale

V. Exemplificarea noțiunilor de greșală și eroare în medicină prin cazuri concrete- 2 ore

1. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis
2. Greșala medicală din perspectiva sistemului de malpraxis
3. Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale

VI. Discutarea problemelor etice la începutul vieții pe baza unor cazuri concrete- 2 ore

VII. Discutarea problemelor etice la finalul vieții pe baza unor cazuri concrete- 2 ore

VIII. Discutarea problemelor etice în transplantul de țesuturi și organe pe baza unor cazuri concrete- 2 ore

IX. Discutarea problemelor etice în genetică și genomică pe baza unor cazuri concrete- 2 ore

X. Discutarea problemelor etice în cercetarea pe subiecți umani prin prisma unor cazuri concrete- 2 ore

4. Recunoașterea specialității se face în urma examenului de specialitate, organizat în conformitate cu normele M.S..

PSIHIATRIE PEDIATRICĂ
4 ANI

Anul I	Psihiatria copilului și adolescentului	12 luni
Anul II	Pediatrie	3 luni
	Neurologie pediatrică și EEG	3 luni
	Psihiatrie adulți	6 luni
Anul III	Psihiatrie comunitară	2 luni
	Psihiatrie de urgență	1 lună
	Psihiatrie de legătură	1 lună
	Psihiatrie forensică	1 lună
	Management sanitar	1 lună
	Bioetică	2 săptămâni
	Psihiatria și psihoterapia copilului și adolescentului	5 luni 2 săptămâni
Anul IV	Psihiatria copilului și adolescentului	12 luni